

Veisfarende paa en Strækning af c. 1½ Mill at maatte passere 4 Toldsteder, nemlig 2 kongerigste og 2 flesvigste. Dette medfører ganske vist baade Tidspilbe og Pengespilbe, men man maa dog spørge, om det hele Tab, som derved lides, kan vurderes til et saa betydeligt Beløb som 20,000 Rd. Det er i alt Fald et Punkt, som fortjener nærmere Oplysning, og med Hensyn til hvilket det maa undersøges, om der ikke er Anledning til at nedsætte Udgiften. Det var dog muligt, at man provisorisk kunde indrette sig saaledes, at Veien blev farbar uden saa store Udgifter, og dette Spørgsmaal er ligeledes af den Natur, at man efter min Mening vilde forhaste sig, naar man nu vilde begrave mange Penge der. Jeg skal tilføje, at der er en lille Udgiftspost paa omtrent 1,300 Rd., som omtales i Anmærkningerne Sp. 170—71, hvilken ligeledes vedrører de ikke afstaaede Dele af Slesvig, og naar det Forslag træder i Kraft, som Indenrigsministeren idag har forelagt, vil denne Udgiftspost overgaae til de andre Udgifter, der vedrøre Veivæsenet, og altsaa medregnes derunder. — Spørger man nu, om der paa Finantsloven findes tilsvarende Besparelser i Udgifterne, skal jeg bemærke, at man ganske vist ikke her vil kunne vente at finde Besparelser til en Sum af over 100,000 Rd., som det Tab udgjør, vi have lidt som Følge af den flete Landafstaaelse. Det er ikke at vente, at der paa Kongerigets Finantslov, hvor hverken Udgifter til Armeen, til Flaaden eller til den udenrigske Administration behandles, kan være Tale om at indvinde hele dette Beløb. Det er overhovedet mindre paa de Posters, vi her behandle, end paa dem, som høre under Rigsraadet, at der skal ske Besparelser, men noget Haab burde man dog kunne have gjort sig om, at der havde vist sig idetmindste Spor til Forsøg paa nogle Besparelser. Jeg vil villig indrømme, at man ikke maa vente, at Afstaaelsen af disse Landsdele egentlig skulde kunne foraarsage, at Ministerierne, og navnlig Indenrigs-, Justits- og Kirke- og Underviisningsministeriet, fik noget mindre Arbejde; dette kan tværtimod derved forøges, og det er altsaa ikke fra den Side, jeg tænker mig nogen Besparelse i Administrationen indført; men der er andre Hensyn. Det er nemlig alle-

rede for et Aar siden erkjendt, at den hele Udvikling er bleven af en saadan Beskaffenhed, at der i højeste Grad er Grund til at henlede Opmærksomheden paa Besparelser i enhver Henseende i Statshusholdningen; men man har ikke siden, og heller ikke i dette Aar, sporet nogen gennemgribende Virksomhed fra Regeringens Side til enten i de Forhold, der ligge under Rigsraadet, eller i dem, der ligge under Rigsdagen, at indføre nogensomhelst Besparelse. Der er ikke i Finantsloven noget Spor deraf, og vi have heller ikke ved andre Love eller Meddelelser seet Nogetsomhelst, som tyder i den Retning. Jeg mener imidlertid, at der kunde have været gjort Et og Andet i saa Henseende. Jeg troer, at man f. Ex. specielt kunde have tænkt paa Stamtmutteriets Medlæggelse, og i alt Fald kunde man finde — hvad jeg gjør — at det under saadanne overordentlige Forhold som de nærværende er meget tvivlsomt, om man til Industriudstillinger i Stockholm og Paris, hvis Nytte jeg idetmindste anseer for overordentlig uindisputabel, skal anvende 30,000 Rd. Dette er virkelig et Punkt, hvorpaa det forekommer mig, at der kunde indvindes lidt af de før nævnte Beløb. Der er vel nogle faa Posters i Finantsloven, som tyde paa Besparelser, men deraf kan jeg kun bifalde de to. Den ene angaaer Inddragelsen af en Contoirchefs-post under Generaldirectoratet for Stattevæsenet, hvilken medfører en formindsket Udgift af 1,800 Rd. foruden Sædtillæget, og den anden angaaer Inddragelsen af Kasserverposten for Kongeriget, som medfører en Mindreudgift af 1,700 Rd. med Sædtillæg. Herimod har jeg ikke Noget at erindre, men der er derimod et Punkt, hvori jeg ikke kan samstemme, men som jeg maa sige er i god Overensstemmelse med de Forordninger, der ere gjorte af forskjellige Finantsudvalg, hvilke ved Voteringer her i Thinget ere blevne godkjendte eller i alt Fald henstillede som Noget, der burde tages under Overveielse, og som gik ud paa, at Overstoleldirecturembedet ikke skulde besættes ved Vacance. Dette er heller ikke sleet, men der er paa Budgettet opført 2,400 Rd., som tænkes anvendte til Bestribelsen af disse Forretninger, og det Gæst, der bespares, er altsaa Sædtillæget. Denne Besparelse kan imidlertid i flere Aar blive lig Null, og det er et